

Salomons kapel

Fr.nr. 5033:36

HISTORIE

Salomons kapel er et af de Bornholmske kystkapeller, som i middelalderen blev søgt af Bornholmske og andre fiskere i fiskesæsonen. Det er sandsynligvis opført i begyndelsen af 1300- tallet. Ved kapellet ligger Salomons kilde. Kilde og kapel er omgivet af et dige. Hele arealet er fredet som fortidsminde.

SIGNIFIKANS - BEVARINGSVÆRDI

Salomons kapel er det eneste delvist bevarede kystkapel, som vidner om den gamle bornholmske driftsform der vekslede mellem landbrug og fiskeri. Kapellet ligger i et gammelt kulturlandskab omgivet af kirkegårdsdiget med en helligkilde og en naturlig havn samt spor efter fiskerboder. Høj signifikans.

ADMINISTRATION

Kapellet og dets omgivelser forvaltes og vedligeholdes af Naturstyrelsen, Bornholm.

ADGANGSFORHOLD

Besøg

Kapellet ligger ved redningsstien som fører rundt om Hammerknuden. Hele området er omfattet af naturfredning. Kapellet besøges af mere end 100.000 om året.

Vejskiltning

Ingen

Parkering

Parkering ved stiernes begyndelse i henholdsvis Sandvig, ved Hammerfyr og i Hammerhavn. Afstanden er henholdsvis 700, 500 og 1900 m.

Information

Der er et A3 skilt SNS ved kapellet.

Adgangsveje

Der er kun adgang til fods, kapellet ligger ved redningsstien, som fører omkring Hammerknuden.

Set fra syd

Set fra nord med kilde og dige.

Set fra vest

PLEJE

FORMIDLENDE

Arealet indgår i afgræsningen af Hammerknuden.
Bør suppleres med en årlig rydning af ny opvækst.

BEVARENDE

Diget er flere steder overgroet med krat som spræn-
ger diget og slører arealets udstrækning. Krat på diget
og det øvrige areal bør fjernes.

ØKONOMI

Årlig pleje	10.000
Engangsudgift til rydning	10.000

TILSTAND

Kapellet

Kapellet er blevet restaureret i 1923 af P Hauberg.
Ved denne lejlighed er der anvendt en cementholdig
mørtel til fugning og muring. Denne behandling med-
fører en langsom nedbrydning af den oprindelige
murkerne. Skaderne begynder at vise sig. Hvis der
ikke gribes ind vil større partier af kampesten falde
ud af muren. Det ville være mest hensigtsmæssigt,
både økonomisk og for at sikre autenticiteten, at fore-
tage en generel udhugning af cementfuger, efterfug-
ning og fastlægning af løse sten.

GUL

Våbenhus:

Revner og løse fuger og kilesten på øst og vestmur.

Skibet:

Skibets nordmur og sydmuren vest for døren har løse
fuger både ude og inde.

ØKONOMI

2 mand i 4 uger	140.000
-----------------	---------

BLÅ

Fjernelse af cementfuger og efterfugning 2 mand i 26 uger	910.000
--	---------

Diget

GUL

Der er flere steder slidskader og skader fra overgro-
ning med løse sten, som bør lægges fast.

ØKONOMI

2 mand i 1 uger	30.000
-----------------	--------

Diget er her overgroet med krat

Skibets nordmur med løse fuger

Våbenhusets vestvæg med muret bænk, løse sten og fuger

BUDGET I ALT

Pleje

Årlig pleje	10.000
Engangsudgift til rydning	10.000
I alt	20.000

Gul

Kapellet	140.000
Diget	30.000
I alt	170.000

Blå

Kapellet	910.000
----------	---------

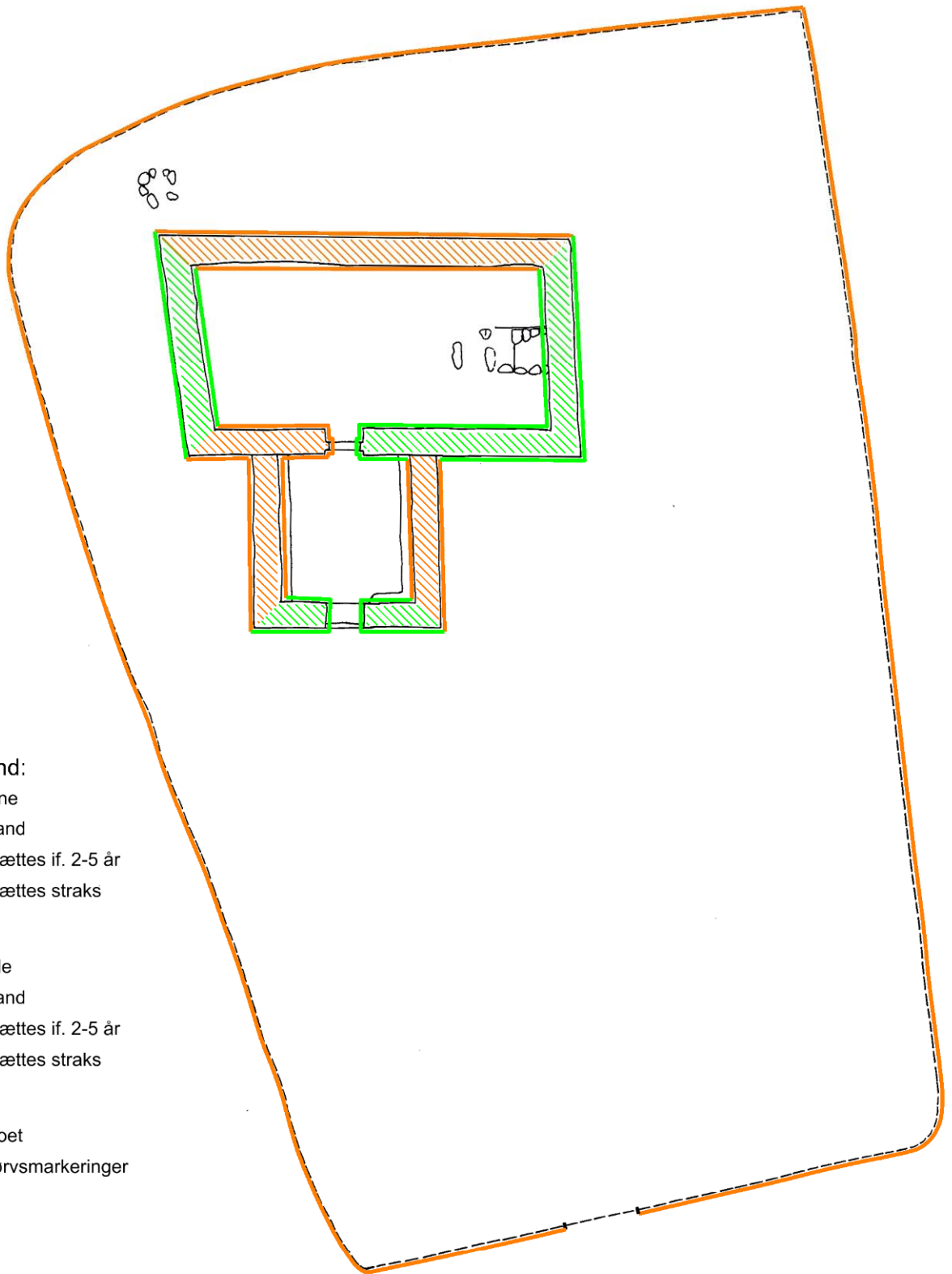
Samlet istandsættelse

Gul: 2 mand i 5 uger	170.000
Blå: 2 mand i 26 uger	910.000
Håndværkerpriser i alt	1.080.000

Projektering og dokumentation 35%	378.000
Uforudsete 20%	216.000
Restaurering i alt	1.674.000

Besigtiget

02-12-2015 af Mia Louise Nørregaard

Tilstand:

Murkrone

God stand

Istandsættes if. 2-5 år

Istandsættes straks

Murflade

God stand

Istandsættes if. 2-5 år

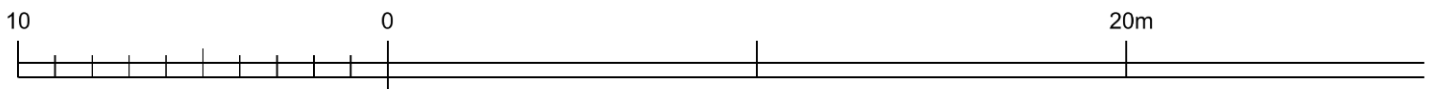
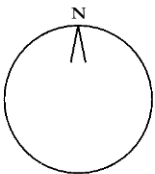
Istandsættes straks

Overgroet

Græstørvmarkeringer

Salomons Kapel

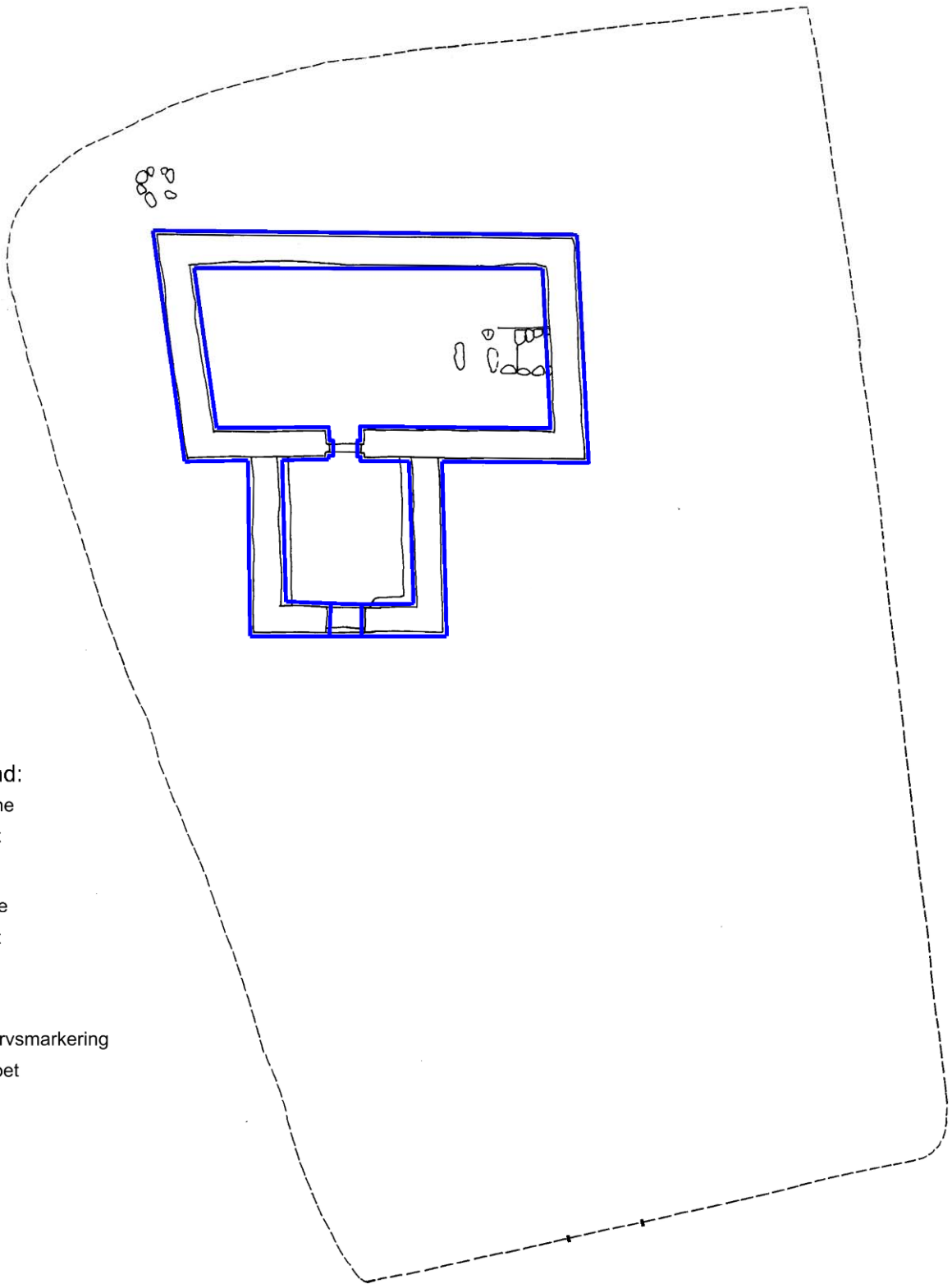
F. nr: 5033:36

Titel / emne: Plan, oversigt

Projekt: Tilstand 2015

Opmåling, dato (kilde): Xxx

Init: MLN Mål: 1:200 Dato: 2015.12.02

Tilstand:

Murkrone

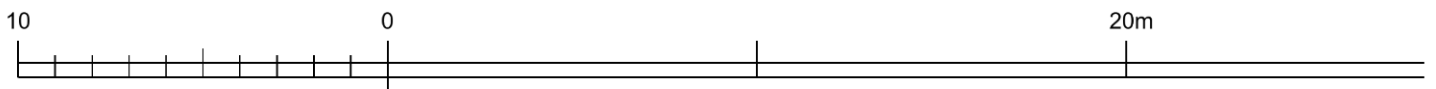
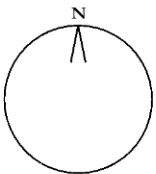
 Cement

Murflade

 Cement

 Græstørvsmarkering

 Overgroet

Salomons Kapel

F. nr: 5033:36

Titel / emne: Plan, oversigt

Projekt: Tilstand 2015

Opmåling, dato (kilde): Xxx

Init: MLN Mål: 1:200 Dato: 2015.12.02